Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku posła Bobczyńskiego w sprawie wydania noweli do ustawy o pijaństwie.

Wysoki Sejmie!

Drobny wyszynk gorących napojów różni się od każdego innego drobnego handlu tem charakterystycznem znamieniem, że tak w skutek usposobienia zbyt często gorące napoje kupujących, jak w skutek specyalnych właściwości kraju naszego, wyzyskiwanie kupujących przez sprzedających przy dłuższem nieograniczonem kredytowaniu i niestosunkowe wzrastanie długów przez zręczne a nie zawsze sumienne kapitalizowanie kwot drobnych a często i procentów od nich, ułatwia. Niemożliwem zaś jest to nadużycie jeźli prawodawstwo zabroni sadowego ścigania wierzytelności powstałych przez dłuższe tego rodzaju kredytowania, a niepodobnem jest też twierdzić, że takie wyzyskiwanie jest możliwem przy jednorazowem kredytowaniu, jak również niemożliwem jest twierdzenie, że jednorazowe kredytowanie napojów gorących przy drobnym wyszynku może być środkiem rozpajania konsumentów przez szynkarzy. Trudno byłoby też uzasadnić że szynkowanie w ogóle jest czynnością niemoralną, opieki prawa niezasługującą; ponieważ napoje gorące są częścią, czasem niezbędną nawet żywności. Komisya prawnicza więc, zastanawiając się nad 1. ustępem wniosku p. Bobczyńskiego, doszła do przekonania, że gdy ustawa o pijaństwie z dnia 19. lipca 1879 już zapobiega, o ile w ogóle jakakolwiek ustawa na wolę ludzką wpłynąć może, zbytniemu kredytowaniu napojów gorących a tem samem marnotrawstwu kupujących i ich rozpajaniu, nie ma przyczyny, dla którejby należało przy drobnym wyszynku spirytualiów tworzyć nowy wyjątek prawny, i zaliczając jednorazową sprzedaż na kredyt szklanki piwa lub butelki wina do czynności nie moralnych, uniemożliwiać ściągania w drodze przymusowej wierzytelności przez to powstałej. Nadto zauważa komisya prawnicza, że 1szy ustęp proponowany przez p. Bobczyńskiego, utrudniłby swobodę stron potrzebną niezbędnie w każdym handlu, zmuszając kupującego do płacenia za towar, nim takowy otrzyma, i uczyniłby niepewnemi stosunki prawne, gdyby wierzyciel nawet najsumienniejszy i najskrupulatniejszy, czasem kredytując chwilowo w nagłej potrzebie, nigdy na pewne spodziewać się nie mógł, że wierzytelność swą otrzyma — a tamowanie swobody ludności w codziennym jej ruchu, rozchwiewanie stosunków prawnych, niemoże być przecież celem ustawy,

Komisya prawnicza nie może więc Wysokiemu Sejmowi polecić do przyjęcia 1go ustępu wniosku p. Bobczyńskiego; nie widzi zaś również żadnej potrzeby, aby istniejące już ustawodawstwo, wzbogacać jeszcze 2gim ustępem znanego Wys. Sejmowi wniosku. Wedle artykułu bowiem 13go ustawy zasadniczej z dnia 25. maja 1868 r., winno się w dnie uroczyste jakiegobądź kościoła albo stowarzyszenia religijnego podczas głównego nabożeństwa w pobliżu świątyni wszystkiego zaniechać, z czegoby naruszenie albo przeszkadzanie uroczystości wyniknąć mogło, co

też i przy procesyach winno być przestrzegane, a dekret nadworny z dnia 10. listopada 1773, w ustępach mieszczących się w ramach powyż zacytowanej ustawy, wyraźnie rozporządza, że szynkownie w Niedziele i Swięta uroczyste winny być zamknięte, a na podstawie tych ustaw mają władze administracyjne zupełnie wystarczające środki, aby odciąganiu ludności od nabożeństwa przez zabawy w szynkowniach zapobiedz, o ile zresztą na to wyrobione w ciągu wieków nieszkodliwe a na warunkach egzystencyi oparte zwyczaje i różnorodność wyznań kraju naszego zezwalają. Niewidzi zaś komisya prawnicza potrzeby w drodze ustawodawczej zabronić zziębniętemu podróżnemu pokrzepienia sił w Niedzielę lub Święto od godz. 10 do 4, czyli zakazać w ogóle sprzedaży gorących napojów w czasach we wniosku p. Bobczyńskiego wskazanych.

Komisya prawnicza więc, niewdając się zresztą w krytykę wniosku p. Bobczyńskiego, o ileby tenże formie przez wnioskodawcę mu nadanej mniej lub więcej na materyał do ustawy był nieprzydatnym, wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Nad wnioskiem posła Bobczyńskiego o wezwanie do c. k. Rządu, aby w drodze ustawodawstwa państwowego wyjednał dla Galicyi nowelę do ustawy o pijaństwie z dnia 19. lipca 1879 tej treści, by żadna wierzytelność powstała z kredytowania gorących napojów przy drobnej sprzedaży sądownie poszukiwaną być nie mogła, tudzież, aby w każdą Niedzielę i Święta wyszynk gorących napojów w pewnych godzinach pod karą był wzbroniony — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Lwów dnia 14 października 1884.

Przewodniczący
Zawadzki.

Sprawozdawca
Żarski.